

CEL DE AL 4-LEA RAPORT AL COMISIEI EUROPENE PRIVIND STAREA UNIUNII ENERGETICE

Conform **Comunicatului Comisiei Europene din data de 9 aprilie 2019**, Comisia Europeană și-a îndeplinit pe deplin angajamentele legate de viziunea sa privind o strategie a uniunii energetice prin care se garantează o energie accesibilă, abordabilă, sigură, competitivă și durabilă pentru toți europenii. http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-1876_ro.htm

Evaluarea din 2018 a progreselor realizate de statele membre în direcția atingerii obiectivelor naționale pentru 2020 în materie de eficiență energetică și a punerii în aplicare a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică, în conformitate cu articolul 24 alineatul (3) din Directiva 2012/27/UE privind eficiența energetică

În decembrie 2018, Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene au adoptat Directiva revizuită privind eficiența energetică. Directiva revizuită a stabilit ca obiectivul indicativ privind eficiența energetică pentru anul 2030 să fie de cel puțin 32,5%. De asemenea, a fost inclusă o posibilă clauză de revizuire ascendentă, care sporește nivelul de ambiție în comparație cu eforturile necesare pentru atingerea obiectivelor pentru 2020. **Eficiența energetică este un motor puternic pentru atingerea obiectivelor privind schimbările climatice 2020 și 2030** și, de asemenea, un element esențial pentru propunerea Comisiei privind "O viziune strategică europeană pe termen lung pentru o economie prosperă, modernă, competitivă și neutră din punct de vedere al climei" elaborată în noiembrie 2018 .

În acest context, este important ca obiectivele 2020 privind eficiența energetică să fie îndeplinite cu măsuri care să poată continua să realizeze economii de energie în următorul deceniu.

Acest raport oferă cele mai recente informații despre progresele realizate până în 2017 pentru a atinge obiectivul de 20% înainte de 2020. Statisticile oficiale europene privind energia, pe care statele membre le-au trimis la Eurostat până în ianuarie 2019, au fost utilizate ca sursă primară de date. Raportul se bazează pe Raportul privind progresul înregistrat de statele membre în îndeplinirea obiectivelor naționale de eficiență energetică din 2017, rapoartele anuale transmise de statele membre în anul 2018 și pe analizele complementare efectuate în cursul anului 2018.

Pentru a înțelege mai bine factorii din spatele tendințelor energetice recente, a fost folosită o analiză elaborată de Centrul Comun de Cercetare (JRC) și proiectul Odyssee-Mure.

Principalele concluzii sunt următoarele:

- În urma unei scăderi treptate în perioada 2007-2014, consumul de energie a crescut între 2014 și 2017.
- Consumul de energie primară a crescut cu 0,9% în 2017 față de 2016. Consumul final de energie a crescut cu 1,1% în 2017. În prezent, ambele sunt puțin peste traiectoria fixată față de obiectivul pentru 2020.
- Variațiile meteorologice sunt unul dintre principalele motive ale fluctuațiilor observate în consumul de energie în ultimii ani. Valorile corectate pentru consumul de energie sunt mai puțin volatile, dar arată și o tendință de revenire din 2014.
- Creșterea activității economice continuă să determine creșterea consumului de energie. Economii de energie au contribuit la atenuarea impactului acestor creșteri, ceea ce a dus la îmbunătățiri treptate ale intensității energetice. Cu toate acestea, în ultimii ani, economiile de energie nu au fost suficient de mari pentru a compensa impactul creșterii

activității economice, posibil datorită, de asemenea, întârzierilor în punerea în aplicare a politicilor de eficiență energetică în unele state membre.

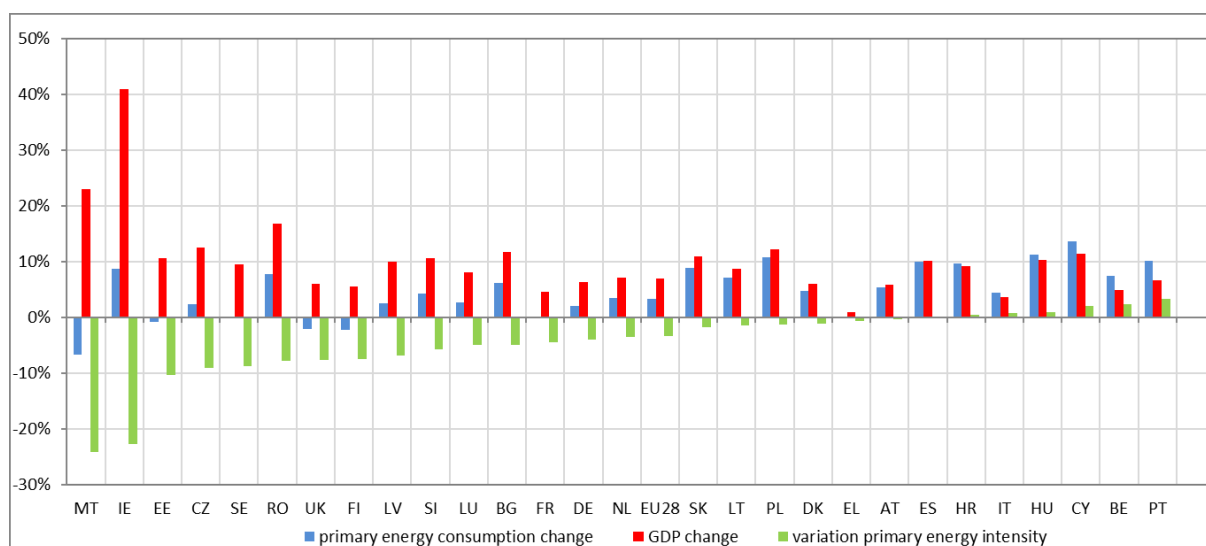
- Pe baza unei evaluări a ultimelor planuri naționale de acțiune privind eficiența energetică (PNAEE) și a rapoartelor anuale din 2018, este clar că, în mod colectiv, statele membre înregistrează progrese semnificative în ceea ce privește realizarea economiilor de energie în temeiul articolului 7 din EED. Cu toate acestea, unele state membre rămân în urmă și ar putea să nu atingă cerințele cumulative de economisire pentru perioada 2014-2020.

În ceea ce privește tendințele consumului de energie în statele membre, din 2005, consumul final de energie a scăzut în toate statele membre, cu excepția Ciprului, Lituaniei, Maltei, Austriei și Poloniei. Cu toate acestea, comparativ cu 2016, consumul final de energie a crescut în 24 de state membre în 2017, cele mai mari creșteri fiind înregistrate în Slovacia (+7%), Malta (+6,7%) și Polonia (+6,5%). Cele mai mari reduceri au fost înregistrate în Belgia (-1,2%), Regatul Unit (-0,8%) și Italia (-0,6%).

Din 2005, consumul de energie primară a scăzut în toate statele membre, cu excepția Estoniei, Ciprului și Poloniei. Țările cu cel mai mare declin al consumului de energie primară sunt Lituania (-23,4%), Grecia (-23,2%), Regatul Unit (-20,8%) și Italia (-17%). Cu toate acestea, în 2017, consumul de energie primară a crescut în 20 de state membre față de anul precedent, cele mai mari fiind înregistrate în Malta (+ 12,9%), **România (+5,7%)** și Spania (+ 5,4%). Estonia a înregistrat cea mai mare scădere de la an la an (-4,2%) față de 2016, urmată de Regatul Unit (-1,6%) și Irlanda (-1,4%).

Trendul descendent s-a inversat în perioada 2014-2017, pe măsură ce consumul final de energie a crescut în toate statele membre, iar consumul de energie primară a crescut în 23 de state membre, în comparație cu anul 2014. Cu toate acestea, creșterea consumului primar în această perioadă a fost mai mică decât creșterea PIB. Acest lucru se traduce printr-o reducere a intensității energiei primare în toate statele membre, mai puțin cele șase dintre acestea (Belgia, Grecia, Italia, Ungaria, Austria și Portugalia).

Figura. Schimbări relative ale consumului de energie primară, intensitatea energiei primare și PIB, 2014-2017

Sursa: Eurostat

Pentru a înțelege mai bine factorii din spatele creșterilor recente ale consumului de energie, Comisia Europeană a organizat un workshop care a contribuit la un raport ce prezintă tendințele tendințelor recente privind consumul de energie.

Analiza posibilibor factori care au influențat creșterea tendințelor consumului în anii de după 2014 indică existența unor diferențe între sectoare: creșterea principală a consumului de energie a fost observată în clădiri (rezidențiale și servicii), în pofida unei ușoare tendințe descendente în 2017, urmată de transport, în timp ce consumul de energie în industrie a crescut foarte puțin.

Tabel. Prezentare generală indicatori

MS	Trend to reach the 2020 target		Short-term trend		Energy Intensity whole economy	Industry	Residential	
	PEC 2005-2017 trend compared to PEC 2005-2020 trend to reach the 2020 target	FEC 2005-2017 trend compared to FEC 2005-2020 trend to reach the 2020 target	Change of PEC 2017 compared to PEC 2016 [%]	Change of FEC 2017 compared to FEC 2016 [%]	2005-2017 average annual change of PEC energy intensity [%]	2005-2017 average change of FEC energy intensity in industry [%]	2005-2016 average annual change of FEC in residential per capita with climatic corrections [%]	2005-2016 average annual change of FEC in residential per dwelling with climatic corrections [%]
EU28	-	-	0,9%	1,2%	-2,0%	-2,0%	-0,5%	-1,2%
BE	-	-	-0,3%	-1,2%	-1,7%	-0,7%	-2,4%	-1,6%
BG	-	-	3,7%	2,5%	-2,8%	-5,2%	2,3%	0,4%
CZ	+	+	0,1%	2,7%	-3,0%	-4,6%	1,1%	0,0%
DK	-	+	2,1%	1,3%	-1,8%	-1,8%	0,1%	-0,5%
DE	-	-	0,2%	0,9%	-2,0%	-1,6%	-0,4%	-0,8%
EE	+	-	-4,2%	1,3%	-1,5%	-6,0%	1,2%	0,0%
IE	-	+	-1,4%	1,5%	-4,2%	-5,0%	-2,6%	-3,1%
EL	+	+	1,2%	0,3%	-0,2%	1,8%	-0,5%	-0,9%
ES	-	+	5,4%	2,3%	-1,5%	-2,4%	1,2%	-1,2%
FR	-	-	-0,3%	0,2%	-1,7%	-1,4%	-0,6%	-1,8%
HR	+	+	3,5%	4,3%	-1,4%	-1,6%	0,4%	-0,9%
IT	+	+	0,7%	-0,6%	-1,3%	-2,7%	1,0%	-0,3%
CY	-	+	4,4%	5,6%	-1,1%	0,7%	2,0%	-1,9%
LV	+	+	4,0%	5,1%	-2,1%	1,4%	-0,6%	-1,5%
LT	+	-	2,0%	5,1%	-5,0%	-2,0%	1,7%	-0,8%
LU	+	+	3,5%	3,6%	-3,0%	-1,0%	-2,1%	-3,8%
HU	+	-	3,1%	3,9%	-1,6%	2,0%	0,2%	-0,3%
MT	+	-	12,9%	6,8%	-4,5%	0,0%	13,4%	0,0%
NL	-	+	-0,4%	0,9%	-2,1%	-1,3%	-1,1%	-1,8%
AT	-	-	2,7%	2,1%	-1,1%	-0,3%	1,1%	0,4%
PL	-	-	4,5%	7,0%	-2,7%	-3,8%	1,0%	-0,5%
PT	+	+	4,7%	2,3%	-0,7%	-1,1%	-0,2%	-1,7%
RO	+	+	5,7%	4,4%	-4,3%	-5,9%	1,1%	-0,8%
SI	+	+	1,5%	-0,3%	-1,9%	-3,1%	0,9%	0,1%
SK	+	-	5,1%	7,2%	-3,9%	-4,9%	-1,0%	-1,8%
FI	+	+	-1,2%	0,1%	-1,9%	-0,5%	0,0%	-0,7%
SE	-	-	-1,6%	0,6%	-2,6%	-1,1%	-0,5%	-1,0%
UK	+	+	-1,6%	-0,8%	-3,1%	-2,5%	-2,2%	-2,2%
Source and extraction data	Eurostat 01/2019	Eurostat 01/2019	Eurostat 01/2019	Eurostat 01/2019	Eurostat 01/2019	Eurostat 01/2019	JRC & Eurostat 08/2018	Odyssee 11/2018

În sectorul industrial, consumul final de energie, la nivelul UE a scăzut de la 332 Mtep în 2005 la 283 Mtep în 2017 (-15%). Cu toate acestea, în unele țări industria a crescut consumul de energie în această perioadă, și anume în Ungaria (+25%), Malta (+9%), Letonia (+7%), Austria (+7%), Belgia, Germania și Polonia (cu mai puțin de 5% fiecare). Comparativ cu anul precedent, consumul final de energie în industrie al UE a crescut cu 1,6% în 2017, dar evoluțiile din statele membre au variat, 11 state membre înregistrând un declin. Țările cu cele mai mari creșteri sunt Luxemburg, Polonia, Danemarca (aproximativ +4%), Finlanda și Belgia (+3%).

Volumul producției industriale a crescut cu 9% între 2014 și 2017 (3,4% în anul 2017 față de anul precedent), însă această creștere a activității s-a reflectat doar parțial în evoluția consumului de energie, care a crescut cu 2% în aceeași perioadă.

În ceea ce privește **intensitatea energetică**, aproape toate statele membre au reușit să-și îmbunătățească performanțele industriei în perioada 2005-2017, ceea ce a dus la o reducere globală a intensității energetice de 22% în UE. Doar Ungaria (+24%), Grecia (+17%) și Letonia (+9%) și-au majorat consumul final de energie ca procent din valoarea adăugată brută (VAB) a sectorului industrial. **Pe de altă parte, România, Estonia, Bulgaria și Irlanda au înregistrat cele mai mari îmbunătățiri (peste 50%)**. Privind evoluțiile anuale față de 2016, numai Grecia, Letonia, Ungaria și Cipru au înregistrat o creștere a intensității energetice în industrie în anul 2017, în timp ce toate celelalte state membre au continuat să-și îmbunătățească performanța.

În sectorul transport, consumul final de energie al UE a crescut cu 2,5%, de la 369 Mtep în 2005 la 378 Mtep în 2017. În 2017, 19 state membre și-au majorat consumul de energie în acest sector în comparație cu nivelurile din 2005, creșterile cele mai semnificative (cu mai mult de 40% față de nivelul din anul 2005) fiind înregistrate în Polonia, **România**, Lituania și Malta. În schimb, acesta a scăzut cu mai mult de 10% în Grecia și Italia.

Consumul final de energie al UE în domeniul transporturilor a crescut cu 2,5% între 2017 și 2016, cu excepția a trei state membre care au raportat o creștere. Această creștere este o continuare a tendinței crescătoare din 2014 - utilizarea energiei în sectorul transporturilor a crescut cu 7% între 2014 și 2017. Aproximativ 81% din consumul final de energie din transporturi se află în transportul rutier, iar produsele petroliere (benzină și motorină) reprezintă cei mai mari transportatori de energie utilizați în acest sector. Aviația reprezintă o proporție tot mai mare din consumul total de energie din sectorul transporturi, în creștere cu 14% în aceeași perioadă. Țările cu cea mai mare creștere de la an la an sunt Polonia (+16%), Slovacia (+13%), Croația, Malta și **România** (+8% fiecare).

Tabel. Prezentare generală indicatori

MS	Services		Transport		Generation	
	2005-2017 average change of FEC energy intensity in the service sector [%]	2005-2017 average change of FEC in the transport sector [%]	2016 vs. 2005 change of share of trains, motor coaches, buses and trolley buses for passenger transport [%]	2016 vs. 2005 change of share of railway and inland waterways for freight transport [%]	2005-2016 average annual change of heat generation from CHP [%]	2005-2016 average annual change of ratio Transformation output/Fuel input of thermal power generation [%]
EU28	● -1,0%	● 0,2%	● 0,3%	● -0,1%	● -1,0%	● 0,2%
BE	● -0,2%	● 0,5%	● -1,8%	● 0,0%	● 6,8%	● 0,7%
BG	● -0,8%	● 1,9%	● -11,6%	● 8,5%	● 0,6%	● 0,4%
CZ	● -2,0%	● 1,2%	● 2,9%	● -4,4%	● -0,8%	● 0,4%
DK	● -1,4%	● -0,1%	● -2,2%	● 1,9%	● -1,7%	● 1,3%
DE	● -0,8%	● 0,6%	● 0,1%	● -2,4%	● -1,0%	● 0,5%
EE	● -0,2%	● 1,0%	● -2,9%	● -37,0%	● 2,6%	● 0,0%
IE	● -5,2%	● 0,1%	● 2,3%	● -1,0%	● 0,0%	● 0,9%
EL	● 1,4%	● -1,3%	● -3,6%	● -1,4%	● 1,3%	● 1,4%
ES	● -0,1%	● -0,7%	● 0,6%	● 0,1%	● 0,0%	● -0,9%
FR	● -0,3%	● 0,3%	● 2,8%	● -0,4%	● -6,1%	● -0,1%
HR	● -0,2%	● 1,7%	● -1,0%	● 2,7%	● -0,8%	● 0,5%
IT	● 0,2%	● -1,3%	● -0,1%	● 4,2%	● 1,2%	● 0,6%
CY	● 1,1%	● 0,2%	● -2,2%	● 0,0%	● 0,0%	● 1,0%
LV	● -1,7%	● 1,4%	● -7,8%	● -2,2%	● 3,1%	● -0,3%
LT	● -1,4%	● 3,5%	● -0,1%	● 5,0%	● -4,1%	● 8,0%
LU	● -0,5%	● -0,7%	● 2,4%	● -16,0%	● -2,5%	● 1,0%
HU	● -5,0%	● 1,0%	● -4,3%	● 0,8%	● -6,6%	● -0,5%
MT	n.a.	● 2,9%	● -2,3%	n.a.	● 0,0%	● 1,5%
NL	● -1,8%	● -0,2%	● 2,3%	● 1,6%	● -0,7%	● -0,1%
AT	● -3,4%	● 0,3%	● 1,4%	● -3,0%	● 2,8%	● 1,0%
PL	● -1,8%	● 5,1%	● -9,2%	● -8,6%	● -1,5%	● 0,1%
PT	● -1,9%	● -0,1%	● 0,3%	● 5,1%	● 4,6%	● -0,1%
RO	● -1,4%	● 3,6%	● -5,2%	● 16,3%	● -4,3%	● -0,5%
SI	● -0,9%	● 2,3%	● -0,6%	● 2,6%	● 0,2%	● 0,9%
SK	● -3,5%	● 1,8%	● -4,3%	● -7,3%	● 0,1%	● 0,2%
FI	● 0,2%	● 0,4%	● 2,4%	● 1,8%	● -0,7%	● 0,0%
SE	● -2,9%	● 0,6%	● 2,3%	● -3,0%	● 2,2%	● 0,7%
UK	● -1,8%	● -0,3%	● 2,2%	● -2,7%	● 0,0%	● 0,5%
Source and extraction data	Eurostat 01/2019	Eurostat 01/2019	DG MOVE Pocketbook 2018	DG MOVE Pocketbook 2018	Eurostat 08/2018	Eurostat 08/2018

În ceea ce privește progresele înregistrate în temeiul **articolului 7** (obligația privind economiile de energie), statele membre au raportat economiile realizate în perioada 2014-2016; la nivelul UE acestea însumând 54 547 ktep, în termeni cumulativi. Aceasta reprezintă aproximativ 24% din suma tuturor economiilor cumulative de energie necesare până la sfârșitul anului 2020 și cu aproximativ 10% mai mult decât valoarea estimată a economiilor pentru perioada 2014-2016.

Deși suma economiilor de energie la nivelul UE arată o economie mai mare pentru anul 2016, progresele realizate conform articolului 7 ar trebui luate în considerare la nivel național: fiecare stat membru ar trebui să își îndeplinească cerințele privind economiile de energie până la sfârșitul anului 2020.

Analiza arată că mai multe state membre rămân în urmă în ceea ce privește economiile realizate până în 2016, Bulgaria, Croația, Cipru, Republica Cehă, Grecia, Letonia, Luxemburg și Portugalia realizând mai puțin de 60% din economiile prevăzute pentru 2016. Franța, Ungaria, Italia, Lituania și Spania au realizat mai mult de 80%, dar sunt încă sub nivelul necesar pentru

anul 2016. Pe de altă parte, Austria, Belgia, Danemarca, Estonia, Finlanda, Germania, Irlanda, Malta, Țările de Jos, Polonia, **România**, Slovacia, Slovenia, Suedia și Marea Britanie merg pe drumul cel bun sau au obținut mai multe economii de energie decât cele necesare pentru perioada 2014-2016.

Tabel. Prezentare generală a economiilor de energie raportate pentru anul 2016 conform articolului 7 (ktep)

	2016			Progress towards the target			
	New savings	Total annual savings	Cumulative savings over 2014-2016	Total cumulative savings required by 2020 (target)	Progress towards total cumulative savings requirement by 2020	Estimated annual savings required for 2014-2016	2014-2016 compared to estimated annual savings
Austria	389	1 026	1 908	5 200	37 %	1 114	171 %
Belgium	226	779	1 640	6 911	24 %	1 481	111 %
Bulgaria	50	99	178	1 942	9 %	416	43 %
Croatia	15	n.a.	62	1 296	5 %	278	22 %
Cyprus	2	6	14	242	6 %	52	28 %
Czech Republic	150	310	521	4 882	11 %	1 046	50 %
Denmark	256	699	1 346	3 841	35 %	823	163 %
Estonia	77	184	284	610	47 %	131	217 %
Finland	562	n.a.	4 775	4 213*	113 %	903	529 %
France	943	2 887	6 489	31 384	21 %	6 725	96 %
Germany	2 637	4 085	9 943	41 989	24 %	8 998	111 %
Greece	40	174	394	3 333	12 %	714	55 %
Hungary	72	292	641	3 680	17 %	788	81 %
Ireland	116	330	609	2 164	28 %	464	131 %
Italy	n.a.	1 993	4 638	25 502	18 %	5 465	85 %
Latvia	15	32	58	851	7 %	182	32 %
Lithuania	23	86	188	1 004	19 %	215	87 %
Luxembourg	n.a.	14	24	515	5 %	110	22 %
Malta	n.a.	8	16	67	24 %	14	112 %
Netherlands	586	3 416	5 211	11 512	45 %	2 467	211 %
Poland	n.a.	n.a.	3 268	14 818	22 %	3 175	103 %
Portugal	29	94	206	2 532	8 %	543	38 %
Romania	n.a.	667	1 368	5 817	24 %	1 247	110 %
Slovakia	56	241	497	2 284**	22 %	489	102 %
Slovenia	37	180	285	945	30 %	203	141 %
Spain	514	1 536	3 180	15 979	20 %	3 424	93 %
Sweden	n.a.	1 505	3 021	9 114	33%	1 953	155%
UK	n.a.	2 984	6 208	27 859	22 %	5 970	104 %
Total	6 794	24 633	54 547	230 486	24 %	49 390	110 %

Sursa: Informațiile raportate de statele membre și completate de calculele și aproximările Comisiei, acolo unde a fost necesar

Referitor la progresele înregistrate conform **articolului 5** (rolul de exemplu al clădirilor organismelor publice), la prezentarea rapoartelor anuale din 2018, șapte state membre nu au furnizat actualizarea solicitată privind articolul 5, în timp ce treisprezece state membre nu au respectat această obligație de raportare în anul precedent. Printre acestea, Suedia, Finlanda, Belgia, Grecia, **România** și Malta nu au notificat Comisia cu privire la realizările lor din ultimii doi ani.

Dintre statele membre care au ales abordarea implicită, există șase care și-au atins obiectivele anuale în ceea ce privește suprafața renovată. Acestea sunt: Estonia, Spania, Italia, Lituania, Letonia, Luxemburg și Slovenia. Dintre statele membre care au implementat abordarea alternativă, șase state membre și-au atins obiectivele anuale de economisire a energiei, acestea fiind Republica Cehă, Franța, Croația, Irlanda, Țările de Jos și Polonia. În același timp, șapte țări au furnizat date relevante care indică faptul că și-au îndeplinit obiectivele cumulate în conformitate cu articolul 5 pentru perioada 2014-2017. Acestea sunt Cipru, Germania, Irlanda, Croația, Finlanda, Polonia și Marea Britanie.